

*Staba, ale udźwignie.
Nie ma głowy na karku,
to będzie ją miała.*

Wisława Szymborska

22 Spotkania

O pasji trzech kobiet, które sprawiły, że gorseciki, terakotowe płytki z talią i niezwykłą historią, znów są modne.

A także rozmowa z Marthą Thorne, dyrektor wykonawczą Nagrody Pritzкера. Amerykańska architektka i urbanistka zdradza kulisy wyłaniania laureatów tego wyróżnienia.

26 Czyta się

Prezentujemy publikacje, które ukazują kobiece oblicze architektury i designu. Od przecierających szlak pionierek po współczesne gwiazdy.

28 Felietony

Joanna Dobkowska-Kubacka, Grzegorz Piątek, Agata Tuszyńska, Jan Sikora.

Przebić szklany sufit

Dlaczego tylko pięć architektek otrzymało Pritzкера i tylko Zaha Hadid indywidualnie?

III

Tak rodzą się meblowe imperia

Założyciel Noti postawił na intuicję, chęć rozwoju i pracowitość.

10 Nastroje

Aranżacje inspirowane zjawiskowymi projektami Zahi Hadid, Dorte Mandrup i Charlotte Perriand.

16 Architektura i przyroda

W Norwegii, daleko za kręgiem polarnym, powstaje obserwatorium wielorybów, zaprojektowane z poetyckim rozmachem przez Dunkę Dorte Mandrup, pięknie wpisujące się w skandynawskie krajobrazy.

60

Z widokiem na Powiśle

Stara magistracka kamienica, a w niej mieszkanie, pracownia i schody na zielony taras na dachu.

Aktualności

Szwedzkie wzornictwo i portugalskie rzemiosło. Linia naczyń Wave od Fyrklövern łączy najlepsze tradycje.

42**70****Dom otwarty na sztukę**

Tu każde pomieszczenie tłem dla prywatnej kolekcji.

36 Dzieje się

Targi meblowe Salone del Mobile w Mediolanie przełożono na czerwiec. W pełnym nadziei oczekiwaniu garść wspomnień i zapowiedź najważniejszych wydarzeń.

42 Aktualności

Przegląd nowości rynkowych, a także projekty, które robią wrażenie, nazwiska, które warto zapamiętać.

48 Wnętrza

Długa droga do Leysin. Obejmowanie przestrzeni. Domowa galeria. Wspólne miejsce. Czas zatrzymany. W raj u barbarzyńskim.

92 Pionierki

Są zdolne, kreatywne, doskonale przygotowane do zawodu architekta. Ale tylko nielicznym kobietom udaje się wybić w tym niezwykle mocno zmaskulinizowanym środowisku.

Na okładce:

Mieszkanie kolekcjonerki Alicji Napiórkowkiej. Fot. Jacek Kucharczyk

98 Dotknąć architektury

Wywiad z profesorem Ewą Kuryłowicz.

103 Debata

Specjalistki od architektury, designu i rozwoju miast rozmawiają o ich przyszłości. Czy Łódź, Gdynia, Poznań, Warszawa staną się przykładem dla innych miejskich strategii rozwoju? To możliwe, o ile uwrażliwią się na lokalne odrębności i potrzeby.

110 Portret

Ryszard Balcerkiewicz, założyciel firm meblowych Balma i Noti.

118 Dobre zmiany

Biura jak domy. Przytulne, wyciszone, pełne zieleni. Tu chce się pracować.

122 Portfolio

Rainer Mutsch, austriacki projektant oświetlenia, stawia na naturę.

128 Inspiracje

Zapraszamy w podróż po kuchniach i łazienkach przyszłości – dostępnych już dzisiaj! Fantastyczne projekty, doskonale materiały, perfekcyjne wykonanie. Tak powstają sprzęty, o których marzą kobiety: wygodne, funkcjonalne, piękne.

Opowieść o kobiecych wątkach w architekturze Warszawy
Ewa Kuryłowicz zaczyna od ogrodów Biblioteki Uniwersyteckiej.

hansgrohe

**Design, który zapamiętasz na zawsze,
kąpiel, której nigdy nie zapomnisz.**

Połączenie wyjątkowego designu z odczuciem PowderRain.

PowderRain to tysiące delikatnych i jedwabistych mikrokropeł, które otaczają całe ciało i są wyjątkowym doświadczeniem.

Rainfinity od hansgrohe
Innowacje od 1901

**9 na 10
konsumentów
potwierdza***
najlepsze doświadczenie pod prysznicem!

* Źródło: badanie TRND grudzień 2018 na grupie 1 500 użytkowników główki prysznicowej Raindance Select S 120 3jet PowderRain

www.hansgrohe.pl

WAVE

Designed by nature

*...inspirowana falami morskimi,
wykonana ręcznie, funkcjonalna,
nowoczesna i elegancka
zastawa stołowa z Portugalii,
której kształt nadały
woda i powietrze...*

*WIELKA PREMIERA
W POLSCE I SKANDYNAWII!*

www.fyrklovern.pl
www.pieknyserwis.pl
tel. 22 541 61 71

 FyrklövernPolska

 @fyrklovern_polska

 Fyrklövern

JAKOŚĆ · ZAUFANIE · RENOMA

SALON

Czas może płynąć szybciej?

Pracując nad tym wydaniem, doświadczaliśmy tylu zwrotów akcji na świecie i w kraju, że nawet komentarze wydarzeń „z ostatniej chwili” w dniu oddawania magazynu do druku wydawały się adekwatne już tylko do tej chwili, kiedy powstawały. Wybrzmiały w krótkim czasie, a przykryły je nowe, niespodziewane, niecierpiące zwłoki.

Numer jest o kobietach w architekturze i w designie, o żeńskiej, niezwykle odpowiedzialnej stronie projektowania – także miast i przyszłości. Ruszamy z nowym cyklem o polskim designie rodzinnym, o potęgę pasji, wiedzy i doświadczenia przekazywanych z pokolenia na pokolenie. Ale wszystkie te ciekawe wątki w obliczu przyspieszonej historii, która rozgrywa się na naszych oczach, jakby zeszyły na dalszy plan.

Przymusowa chwila zatrzymania pozwala dostrzec więcej. TO JEST TEN MOMENT – NA POSZUKIWANIE W ŚWIECIE NAPRAWDĘ WAŻNYCH PUNKTÓW ODNIESIENIA. Tęgo, co było, jest i będzie fundamentem życia. Zawsze po czasach kryzysu, niepokoju i niewiadomych przychodziło Nowe. Reset wartości i kwarantannę konsumpcji zapowiada trendsetterka Li Edelkoort: „Nauczymy się znowu, jak być szczęśliwymi, posiadając jedną sukienkę, czytając zapomnianą książkę...”.

Może więc wreszcie uda się zwolnić tempo, być naprawdę blisko z bliskimi, pracować w autentycznym skupieniu? O konieczności ratowania planety i gatunku ludzkiego mówiło się już od dłuższego czasu, ale tak naprawdę niewiele robiliśmy. Ziemia broni się sama. Wciąż jednak wydaje się, że daje nam szansę. Obecne zagrożenia warto więc rozpatrywać w kontekście tego, co trzeba przedsięwziąć: zaprzestać szalonej produkcji i nadmiernej konsumpcji, powrócić do rzemiosła, docenić to, co potrafimy współtworzyć razem, lokalnie. Czyste niebo nad Wuhan daje do myślenia.

Małgorzata Tomczyk
m.tomczyk@polityka.pl

POLITYKA

Wydawca POLITYKA Spółka z o.o. S.K.A. Adres: ul. Słupecka 6, 02-309 Warszawa.
Recepcja główna tel. 22-451-61-33/34, email: polityka@polityka.pl, www.polityka.pl

Prezes i Redaktor Naczelny Jerzy Baczyński
Z-cy Redaktora Naczelnego Mariusz Janicki, Witold Pawłowski **Dyrektor Wydawniczy** Piotr Zmelonek

Koncepcja wydania, Redaktor Prowadzący Małgorzata Tomczyk
Grafik Prowadzący Joanna Zatorska **Projekt makiety** Piotr Tarasiuk **Redakcja i korekta** Mirosława Kopoczek
Fotoedycja Anna Amarowicz **Opracowanie fotografii** Andrzej Kozak

Dyrektor Biura Reklamy Izabela Kowalczyk-Dudek, tel. 22-451-61-45, e-mail: reklama@polityka.pl
Reklama Mariola Galewska, tel. 22-451-61-67, e-mail: m.galewska@polityka.pl

#BENOTICED

NOTI

WWW.NOTI.PL

#LOUNGE
#COMFORT
#PERSONALITY
#MOOD
#FUN

MANTA

DESIGN:
PIOTR KUCHCIŃSKI

OD STYCZNIA NOTI W NOWYM MIEJSCU W WARSZAWIE. ODWIEDŹ STUDIO NOTI WILLA SADYBA, OKRĘŻNA 36

The Whale, obserwatorium wielorybów. Dorte Mandrup, duńska architektka, jest autorką projektu, który zostanie zrealizowany w norweskim Andenes – miejscu, gdzie z bliska można obserwować migracje wielorybów. Obiekt ma m.in. zwracać uwagę na ciągle nie do końca rozwiązany problem polowań na te ssaki. Paraboliczny dach obserwatorium, duże okna otwierające się w stronę archipelagu, opływowa forma całej bryły mają łączyć wizualnie budynek z naturalnym otoczeniem.

1

2

WIZJONERKI

Dorte Mandrup, Zaha Hadid, Charlotte Perriand – czułe architektki, których spektakularne obiekty, będące niczym wizje lepszego świata, zainspirowały nas do stworzenia trzech kompozycji złożonych z równie intrygujących przedmiotów do wnętrza.

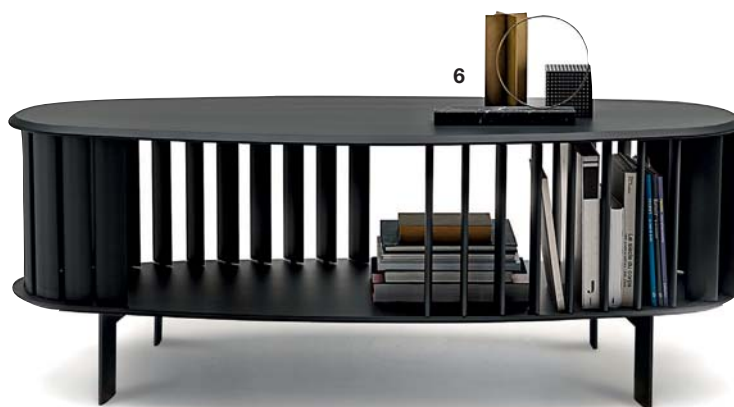
kompozycja i tekst ANNA ŚPIEWAK

4

5

6

3

Fot. Serwis prasowe firm

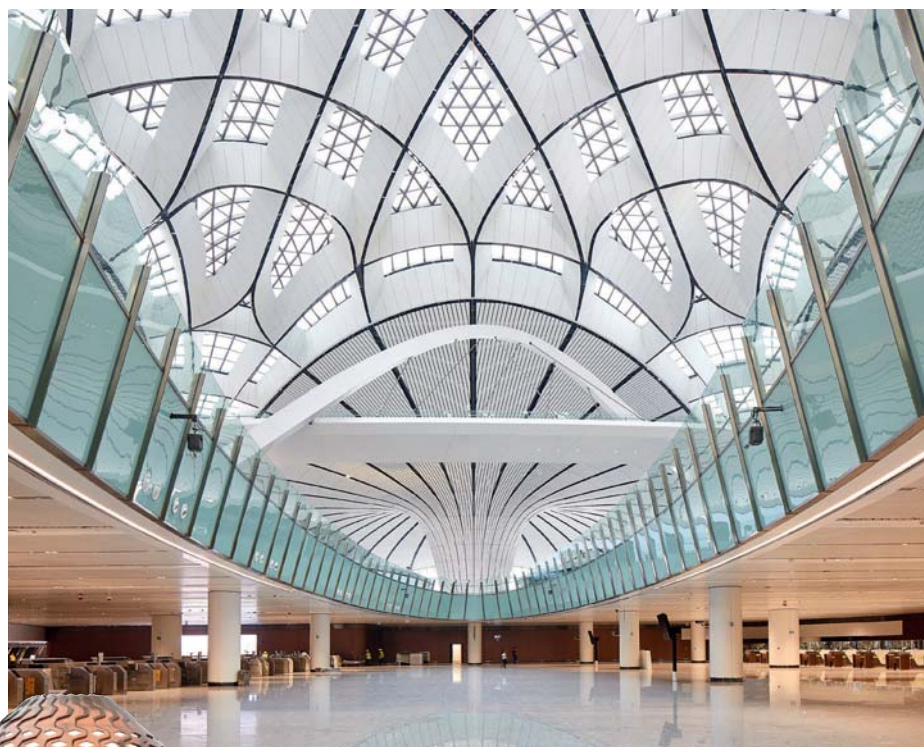
- 1. Lampa wisząca Illan**, proj. Zsuzsanna Horwath, Luceplan; **2. Dywan Triple Slinkie**, proj. Patricia Urquiola, CC-Tapis; **3. Lampa podłogowa i stolik**, proj. Keiji Takeuchi, Living Divani; **4. Wiszący parawan Patch**, proj. Defne Koz, Marco Susani, True Design; **5. Lampa Serena**, proj. Patricia Urquiola, Flos; **6. Komoda Islands**, proj. Stephen Burks, Living Divani.

Happy D.2 Plus. Kształt, kolor i komfort.

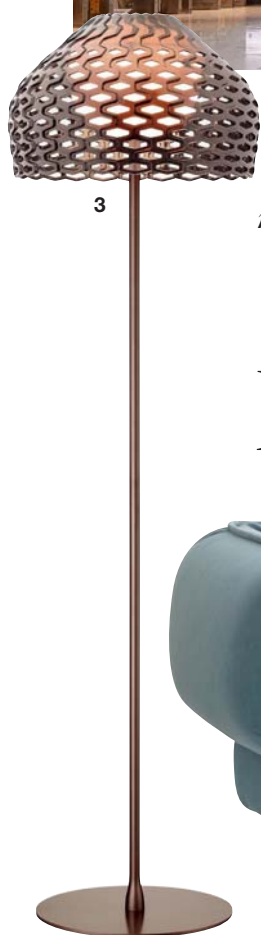
Aktualne trendy połączone w jednej nowej serii łazienkowej: kultowy design o harmonijnie zaokrąglonych kształtach. Antracyt Mat w wyrafinowanym połączeniu lub wyrazistym kontraście. Jasne lub ciemne odcienie drewna, satynowe matowe wykończenia, delikatnie wysuwane szuflady, bez uchwytów z systemem samodomykania i wewnętrznym oświetleniem. Projekt sieger design. Odwiedź www.duravit.pl i pro.duravit.pl, aby uzyskać więcej informacji.

1

Port lotniczy Daxing w Pekinie.
Jeden z ostatnich projektów Zahy Hadid, zrealizowany w 2019 r., łączy w sobie niemal wszystkie charakterystyczne cechy twórczości nastynniejszej architektki naszych czasów: faliste przeszklone sklepienia, wyoblone ściany, elementy konstrukcyjne układające się w koronkowe wzory.

3

Odcienie nieco zamglonego nieba jako barwna baza w połączeniu z lekkimi formami mebli i ażurowymi motywami w dodatkach spowodują, że nawet niewielkie pomieszczenia będą wydawać się przestrzenne.

kompozycja i tekst ANNA ŚPIEWAK

NIEBA AŻUR

2

4

5

6

7

Fot. Serwis prasowe firm

1. Kolczyki Apis, proj. Anna Orska, Orska; **2. Tapeta panoramiczna Bleu Ciel**, Isidore Leroy, Archiproducts; **3. Lampa podłogowa Tatou**, proj. Patricia Urquiola, Flos, La Factoria; **4. Wazon Rocco & Lolita**, proj. Stefano Dussin, De Castelli, Archiproducts; **5. Sofa Tender**, proj. Patricia Urquiola, Mesmetric; **6. Stolik pomocnik Arthur**, proj. Nina Campbell, Nina Campbell Shop; **7. Chodnik Chareau Ocean**, proj. Tricia Guild, Designers Guild.

Balma
STEPPS

design:
Piotr Kuchciński

balma

GERMAN
DESIGN
AWARD
WINNER
2020

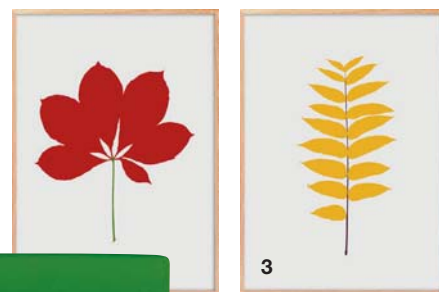
Domek nad wodą autorstwa Charlotte Perriand doskonale wpisuje się w aktualną światową modę na mikrodomy, tymczasem został zaprojektowany w 1934 r. Jego twórczyni dopiero 20 lat po swojej śmierci doczekała się znakomitej wystawy Inventing a New World, którą jeszcze niedawno można było oglądać w Paryżu. Zdolna współpracowniczka Le Corbusiera, pomijana przez siebie współczesnych, staje się ikoną naszych czasów.

WŁASNY POKÓJ

Jak Virginia Woolf mogła wyobrażać sobie pokój dla twórczej kobiety, o który postulowała w słynnym feministycznym eseju z 1929 roku? Z pewnością chciałaby, żeby znalazły się tam sprzęty wykreowane przez utalentowane, niezależne projektantki.

kompozycja i tekst ANNA ŚPIEWAK

Fot. Serwis prasowe firm

1. Lampa wisząca Singapour, Market Set, Nap; **2. Serwis do kawy Prometeusz**, proj. Danuta Duszniak, Zakłady Porcelany Chodzież; **3. Dekoracja ścienna na jedwabiu Liście**, proj. Blaise Drummond, Magis, Archiproducts; **4. Biblioteczka Mexique**, proj. Charlotte Perriand; **5. Siedzisko Tokyo**, proj. Charlotte Perriand; **6. Dywan Visionsi**, proj. Patricia Urquiola, CC-Tapis, Mesmetric; **7. Stoliki kawowe Petalo**, proj. Charlotte Perriand.

REMEB

M E B L E K U C H E N N E

KUCHNIE TWOICH MARZEŃ

www.remeb.com.pl

Salony firmowe: CH BLUE CITY poziom +2
Al. Jerozolimskie 179
02-222 Warszawa
+48 22 311 75 69
bluecity@remeb.com.pl

BIURO
ul. Szyszkowa 9b
02-285 Warszawa
+48 22 868 36 23
biuro@remeb.com.pl

119 St John's Hill
Battersea
London SW11 1SZ
Wielka Brytania
m.aniolek@remeb.com.uk

W BRZUCHU WIELORYBA

*Daleko za kręgiem polarnym powstanie muzeum największych zwierząt,
jakie zna systematyka biologiczna, legendarnych podwodnych potworów.*
BUDYNEK THE WHALE BĘDZIE JAK FAŁDA SKORUPY
ZIEMSKIEJ UNIESIONA PRZEZ OLBRZYMA
- zapowiada duńska architektka Dorte Mandrup.

tekst MARTA POLNY

Płetwa kaszalota

Widziana od morza
szklano-żelbetowa
fasada budynku. Trudno
oprzeć się skojarzeniom
z płetwą wieloryba
tuż przed zanurzeniem.